

TISKOVÁ ZPRÁVA / PRESS RELEASE

Akutní nedostatek plynu v tuto chvíli nehrozí. Česko je i tak díky promyšlenému plánu připraveno

Praha 26. května 2022 – Přestože riziko zastavení dodávek ruského plynu tuzemským odběratelům stále trvá, katastrofického scénáře se zatím obávat nemusíme. Česko by po uzavření kohoutů aktivovalo připravený krizový postup. V minulosti už přitom u nás došlo ke dvěma případům vážného narušení dodávek. Co by se dělo při omezení či úplném zastavení dodávek plynu?

Podmínky a pravidla řešení stavu nouze v plynárenství a způsob zajištění bezpečnostního standardu dodávky plynu určuje zákon č. 458/2000 Sb. (energetický zákon) a vyhláška č. 344/2012 Sb. Ta rozděluje zákazníky do deseti odběrových skupin – A, B1, B2, C1, C2, D, D1, D2, E a F – a definuje deset odběrových stupňů. Domácnosti se nacházejí ve skupině F a přerušení dodávek plynu nastane až po vyhlášení havarijního odběrového stupně (fakticky jde o jedenáctý nevypsáný stupeň), který má za úkol zachovat minimální provozní akumulaci plynárenských sítí k jejich budoucímu zprovoznění.

„Stupně jsou vyhlášovány tak, že je možné vyhlásit vyšší odběrový stupeň bez předchozího vyhlášení stupně nižšího. Jinými slovy – lze se dostat hned třeba na sedmý stupeň. Postupné omezení spotřeby v rámci jednotlivých skupin má zamezit výpadku dodávky všem odběratelům a tím předcházet mnohem větším škodám,“ vysvětluje Michal Kulig, ředitel společnosti Yello. Zatímco odstavení odběrných míst je otázkou chvilky, jejich připojení je složitější. V případě zastavení celé plynárenské soustavy by opětovné připojení všech odběrných míst trvalo řadu měsíců (experti odhadují až 24 měsíců), protože není možné plyn ke spotřebitelům pustit jen tak bez předchozích kroků.

Dodávky byly narušené již dvakrát

Historicky zaznamenalo Česko dva případy vážného narušení dodávek zemního plynu – poprvé v lednu a únoru 2006, podruhé v lednu 2009. Zákazníci to však nikdy nepocítili, neboť zvýšenou těžbou plynu z podzemních zásobníků plynu a reverzním tokem plynu z Německa se podařilo zajistit zásobování všech zákazníků a nikdo nemusel být ve spotřebě omezen. Navíc koncem roku 2017 vešlo v platnost nařízení Evropské unie, které má zajistit solidaritu a spolupráci, dojde-li k přerušení dodávek plynu, a vymezuje pravidla společného postupu sousedních členských států EU a jejich vzájemnou pomoc.

Činnosti při omezení distribuce plynu fungují na základě kázně zákazníků. Dispečink provozovatele distribuční soustavy má možnost jak dálkově, tak fyzicky kontrolovat odběry. Při přerušení distribuce plynu dochází k uzavírání hlavního uzávěru plynu za účasti odběratele.

TISKOVÁ ZPRÁVA / PRESS RELEASE

Jak by se snížila spotřeba plynu po omezení

Spotřeba zemního plynu v Česku v loňském roce výrazně vzrostla – o 8,5 % na 9,43 miliardy metrů krychlových. Denně se tak v průměru spotřebovalo 21 milionů krychlových metrů plynu. Pokud by byl vyhlášen až desátý odběrový stupeň, klesla by denní spotřeba přibližně na 7,5 milionu krychlových metrů. Během loňského roku klesl počet odběrných míst o 8 tisíc na 2,82 milionu. Pokles je viditelný hlavně u domácností – o 8,4 tisíce na 2,605 milionu odběrných míst. Jde o předzvěst toho, že domácnosti začaly šetřit a plyn třeba nahrazovaly jiným topivem. I přesto jsou domácnosti významným odběratelem plynu, a to nejen k vytápění, ale i k ohřevu vody.

V ruském zájmu není omezovat dodávky

Přestože Česko odebírá drtivou většinu plynu fyzicky z Ruska, smluvně plyn k odběratelům proudí z Německa. Aby došlo k úplnému omezení dodávek plynu, pravděpodobně by muselo Rusko úplně zastavit dodávky plynu do Evropy. „*Tento černý scénář však nyní nehrozí. Rusko je ekonomicky silně závislé na prodeji ropy i plynu. Občasná prohlášení o neobjednání kapacit se týkají dokupování, dlouhodobé dodávky jsou stále plněny. Čistě teoreticky by mohlo dojít ke snížení dodávek, a pokud by se to stalo, plyn by začal proudit z tuzemských zásobníků,*“ **vysvětluje Michal Kulig, ředitel společnosti Yello.** Protože před nedávnem skončila topná sezona, nebyla by spotřeba obrovská. Za běžného stavu léto slouží k tomu, aby se zásobníky naplnily až po okraj, což se nyní také děje v celé Evropě.

Situace aktuálně nevypadá tak dramaticky, jak se někde zbytečně prezentuje. Je třeba si uvědomit, že omezení dodávek by znamenalo použití politické zbraně, a to by v případě válečného konfliktu na Ukrajině nastalo opravdu až jako jedna z posledních možností. Navíc by to pro Rusko z ekonomického hlediska znamenalo velký problém, protože jeho závislost na příjmech z prodeje nerostných surovin je opravdu značná.

##

Pro další informace kontaktujte agenturu bokem:

Pavel Gregor

agentura bokem s.r.o.

pavel@bokem.cz

+420 775 196 669

www.bokem.cz

##

O Yello

Společnost Yello (www.yello.cz) je alternativní dodavatel energií v České republice. Založena byla v roce 2012 a od počátku na tuzemském trhu napomáhá desítkám tisíc klientů k férovým cenám. Jedná se o adaptaci úspěšného německého konceptu Yello Strom, který sází na jednoduchost a přímocnost. Německé Yello je dceřinou společností třetího největšího dodavatele energií – EnBW – a česká verze Yello je součástí Skupiny PRE. Po startu v roce 2012, ve kterém začala s prodejem sílové elektřiny, přidala hned v roce 2013 prodej zemního plynu. V roce 2019 spustila jedinečnou službu Férová baterie, která ukládá nespotřebovanou elektřinu k pozdějšímu využití.